

„... Ha komolyan vesszük a karma-eszmét, akkor felismerjük, hogy sorsunkban énünk nyilatkozik meg; tudnunk kell, hogy tulajdonképpen mi magunk tevékenykedünk abban, ami sorsszerűen ér bennünket.” Rudolf Steiner: Az eljövendő Jupiter-lét és lényei, GA 275, Dornach, 1915. január 3.

A COVID-19, mint a tanítómesterünk

„A betegségek egyenesen, mint életünk hatalmas tanítói állnak előttünk” - mondja Rudolf Steiner „A karma megnyilvánulásai” című előadásában (GA120). Ez a mai rendkívüli helyzetben igen fontos tanítás, hiszen az elmúlt hetekben igen sokféle magyarázat jelent meg arról, hogy mi is az oka ennek a rendkívüli helyzetnek, és miért sújtja ez a járvány az egész világot.

Az újságok, a TV és az internet tele van a mostani helyzet különféle magyarázatával. Ahány írás annyi féle okát adják a járványnak és a vírus terjedésének. Van aki egy denevért okol, mások szerint egy titkos laboratóriumban történt valami, és megint mások szerint az 5G a hibás. Ezeknek a gondolatoknak a helyességét és valóság alapját nem kívánom most elemezni, de egyetlen megállapítást mindenképpen tenni kell. Ugyanis ezek a ma elterjedt és sok ember által elfogadott magyarázatok a jelenségeknek csak az anyagi, fizikai oldalán keresik az okokat. Az anyagi világban látott tényeket vizsgálják és ezek között próbálják megtalálni a jelenségek okát.

Nem állítom azt, hogy az anyagi világ jelenségeinek vizsgálata és megismerése rossz vagy hibás út lenne. De azt biztosan állíthatom, hogy ez a megközelítés egyoldalú. Mert azt mindenki, aki ismeri Rudolf Steiner tanításait tudja, hogy a fizikai világban tapasztalható jelenségek oka a szellemiben van. „A szellemtudomány eredeti impulzusai, A keresztény ezoterika az új szellemi megismerés tükrében” című (GA96) Berlinben elhangzott előadásában azt mondja, hogy „... nincs semmi sem az anyagi világban, ami nem a szellemiből keletkezett. Így aztán az is, amit az emberek külsőleg, mint betegséget és egészséget érzékelnek, az érzületek, a gondolatok világából származik.” Ezt a gondolatot az 1905. november 3-ai előadásában tovább elmélyíti és a következőket mondja: „... Európa minden okkult iskolájában beszédtema, hogy a modern kor összes bakteriális betegségeinek hasonló eredete van. A bacilusok okozta megbetegedéseket szellemi eredetükre vezetik vissza.” (Rudolf Steiner: Az ezotéria alapelemei, GA 93.) Tehát nem csak az anyagi, fizikai világ tényeiknek, hanem az ember által átélt betegségeknek is a szellemiben kell keresnünk az eredetét.

Ha nem állunk meg ennél a pontnál, hanem több inkarnáción átívelve szemléljük a kérdést, akkor azt láthatjuk, hogy „hogyan válnak valóban betegségekorrá tévedéseink, amelyek a bennünk lévő ahrimani elemből fakadnak – ide számítanak a tudatos tévedések: a hazugságok, valótlanságok is –, és látjuk, hogy a luciferi befolyások is ugyanezen az úton válnak betegségekorrá”. Tehát mindaz, amit egy inkarnációban elkövetünk, tetteinknek a hibás és tévedésekkel teli oldala nem marad büntetlen, mert „tévedéseink bélyegét magunkon hordjuk következő megtestesülésünkben, de ezt a mindennapi élet értelménél magasabb rendű értelem jegyében tesszük, abból az értelemből kifolyólag, amely a halál és az újabb születés közötti időben arra készítet, hogy úgy megerősödjünk, hogy a továbbiakban már ne legyünk kitéve ilyen csábításoknak. Ilyenformán a betegségek egyenesen, mint életünk hatalmas tanítói állnak előttünk.” (mindkettő GA120).

De nem csak a saját tévedéseink terhét kell a következő inkarnációban betegségek formájában megélnünk, hanem apáink bűneiért is vezekelnünk kell. Erről Rudolf Steiner „Az ezotéria alapelemei” című előadásában (GA93) a következőket mondja: „... Teljes mértékben igaz az a mondás, hogy >amit ma gondolsz, az lesz holnap<. Világosan kell látniuk, hogy amikor egy

korszaknak rossz, hibás gondolatai vannak, akkor ezért a következő generációnak kell vezetnie. Ez a mondás igazsága: az atyák bűneiért ennyi meg ennyi generáción keresztül a fiúknak kell bűnhődni. A 19. század emberei nem tudták következmények nélkül elkezdni azt a durva materialista gondolkodást, és ilyen mértékben eltávolítani a gondolkodásukat a mindenkori szellemtől. Mert amit akkor az emberek gondoltak, az meg fog valósulni. És már nem vagyunk távol attól az időszaktól, amikor jelentős betegségek és járványok fognak megjelenni az emberiség életében. ... Ezek lesznek a valóságos következményei annak a jelenségnek, hogy az emberekből a szellemi élet magja hiányzik.”

Ezért ha a mostani helyzetet valóban meg akarjuk érteni, ha meg akarjuk tudni, hogy a mostani járvány és a sok súlyos betegség mit akar tanítani nekünk, akkor nem elég a fizikai világ jelenségeinek vizsgálata, hanem tovább kell lépni. Meg kell nézni azt is, hogy az előző korok milyen eseményei okozhattak olyan szellemi hatásokat, ami aztán ma ilyen járványos megbetegedések formájában testesül meg.

A XIX. századtól kezdve az emberekből fokozatosan kiveszett a szellemi élet magja. Ez a folyamat oda vezetett, hogy sem gondolatainkban, sem érzéseinkben, sem pedig akaratainkban már nincs jelen a szellem. Csak egy maroknyi kis csapat próbálja az embernek a szellemi világokkal és a szellemi lényekkel való kapcsolatát továbbra is megélni, és gondozni. A XX. századra általánossá vált materialista gondolkodással és életstílussal az emberi gondolkodás végül megtagadta önmagát. Ha keményen akarok fogalmazni, akkor azt kell mondanom, hogy ezzel az ember inkább a halált választotta magának. A halált abban az értelemben, hogy ma a materialista életmóddal és gondolkodással az emberiség megtagadja a szellemi világokat és a szellemi lényeket. Megtagadja azt a világot ahonnan jött és azokat, akikkel megszületése előtt a szellemi világokban együtt élt. Az emberi gondolkodás „*tiszta, angyali alakja*” teljesen eltűnt és annak már „*csak halott árnyképe él, hat, működik és ver hullámokat fizikai, földi életünkben*”. A gondolkodásunk halottá vált. (Idézetek GA217).

De nem csak a XIX. század óta életstílussá vált halott materialista gondolkodás okozza ma a megbetegedéseket és járványokat, hanem az emberi érzések üressége is. Ezt a részünket a szellemi tartalmak helyett ma már sokkal inkább földi létünk élettelen, üres és hiábavaló tartalmai töltik ki. Ma az érzelmi világunk gyenge, és szociális kapcsolataink az egyéni haszonra épülnek. A másik embert és a világot a saját céljaink eléréséhez, mint egy eszközt használjuk fel. Ezekben a beteg szociális kapcsolatokban már nem érzékelhető annak a tükröződése, amit az érzékfeletti világokban, mint Krisztust, mint az általános világszeretetet egyszer már mindenki megtapasztalt. Így aztán nem csoda, hogy a XX. századra sem érzéseinkben, sem emberi kapcsolatainkban, sem pedig szociális életünkben nem találhatók meg azok az impulzusok, amire itt a Földön törekednünk kellene és amit a születésünk előtt mint akaratit impulzust fogadtunk magunkba. A szeretet mára csak üres szólamná silányult.

Hasonlóan beteg ma az akarataink is. A XIX. századtól kezdődően akaratainkat már nem a szellemi létünkől fakadó és a születésünk előtt elhatározott kezdeményezések megvalósítása vezérli. Erőinket egyre inkább nem arra fordítjuk, amit a születésünk előtt elhatároztunk, ami a küldetésünk. Akaratainkkal ma a földi létet, az anyagi világot és vágyainkat szolgáljuk. Ez aztán teljesen eltereli figyelmünket a valódi, szellemi feladatainkról, arról, hogy akaratainkkal itt a Földön „*isten feladatokat*” (idézet GA217) kellene végrehajtani az emberiség javára. Erről az emberek nagy része már réges-rég elfeledkezett. Az akarat ilyen deformációja az embert egyre jobban belesüllyeszti a földi létbe, ami azonban az ellenerőket szolgálja, akik akarataink kisajátításával hatalmukba akarják keríteni a Föld jövőjét.

Amikor a XIX. században az emberek elkezdték ezt a materialista kultúrát, ami az első lépésben csak egy elmélet volt és lassan, fokozatosan vált életstílussá is, az akkor élők még nem is sejtették, hogy ennek később milyen következményei lesznek. Az idők múlásával aztán ez a

materialista életstílus teljesen általánossá vált, sőt a XX. század második felében még az ezotéria is materialista lett. Rudolf Steiner „Az ezotéria alapelemei” című előadásából az írásom elején idézettekől ma már tudjuk, hogy nem lehet valamit következmények nélkül elkezdni és csinálni. Annak a durva materializmusnak, ami a XIX. században kezdődött és a XX. századra kiteljesedett, annak a következményeit nekünk a harmadik generációnak kell ma elviselni. Mert az elmúlt két évszázad téves elképzeléseiből jött létre az a látszat kozmosz, amiben ma élünk, és ez hozta létre annak a szellemi alapját is, ami ma mindent és mindenkit megbetegít, ami súlyos járványokat okoz a Földön.

Itt azonban még nem állhatunk meg, mert az embernek nem elég a tényeket megismerni, hanem a megismert dolgokból, minden vele történő eseményből tanulnia is kell. Az események értelmének kutatásában, a velünk történő dolgok jelentésének megismerésében Rudolf Steinernek a két időáramra vonatkozó tanításai lehetnek a segítségünkre. A két időáram jelentőségét az emberiség fejlődése szempontjából Rudolf Steiner már 18 éves korában felismerte, és a következőket mondta: *„az ember kettős időáramban él és soha nem lesz képes a megismerés titkainak mélyére hatolni, soha nem tudja szabadságát megalapozni, ha ezt a gondolatot, a két időárammal, nem teszi magáévá”*.

Az egyik időáram a múltból jön. Ez az, amit a legjobban ismerünk, mert ebben éljük a nappali tudatosságunkkal életünket, ez az, ami a mindennapi dolgok közötti ok-okozati összefüggést megadja. Ezt ismerjük, ezt szeretjük és ha valami történik az életünkben, akkor szinte mindig ebben az időáramban keressük az okokat, mert úgy gondoljuk, hogy minden velünk megtörtént esemény oka, egy az azt megelőző eseményben van. Ez történik ma a világban - szinte kivétel nélkül - a jelenlegi helyzettel kapcsolatban is.

De Rudolf Steiner szellemtudományos kutatásából tudjuk, hogy létezik egy ezzel éppen ellentétes, második időáram is. Ez egy olyan időáram, ami a jövőből tart felénk, és ami akar tőlünk emberektől valamit. Ezt csak akkor érthetünk meg, ha kilépünk az ok-okozati gondolkodás világából és más tudatossággal próbáljuk megközelíteni az eseményeket. Fogalmazhatnánk úgy is, hogy ez a második időáram arra szólítja fel az embert, hogy a dolgok értelmét, rendeltetését és az eseményekben rejlő új lehetőségét keresse. Valójában azt kérdezi tőlünk, hogy „mi az értelme ennek az eseménynek?”, „mit akar ez az esemény tanítani?”, „mit is kellene másképpen csinálni a jövőben?”, stb.

Tehát, ha a világban most történő eseményeket a második időáram által megkövetelt tudatossággal is meg akarjuk vizsgálni, akkor még arra a kérdésre kell választ keresnünk, hogy mit kell ebből a helyzetből megtanulnunk, vagy mit is kellene másképpen csinálnunk a jövőben? Mit akar nekünk ez a COVID-19-es vírus megtanítani?

Az biztos, hogy a tünetek sokat segítenek annak megértésében, hogy mit kellene megtanulni. Hiszen ez a vírus most a tüdőt támadja, azt a szervünket ami összekapcsol minket a külvilággal, tehát egyben a szociális szervünk is. Mert a tüdő az a szervük, mellyel beszívjuk magunkba a levegőt, amelyet *„beszívva egységesek lehetünk a világmindenséggel”*. Azaz megélhetjük az összetartozást és az egységet embertársainkkal és a világgal. A vírus okozta járvány pont ezt az egységet bontja meg, eltávolítja egymástól az embereket. Az élő emberi kapcsolatokat teszi lehetetlenné. Ugyanakkor gyengíti az ellenálló képességünket is, mert pont az a levegő nem tud bejutni a szervezetünkbe, ami – Rudolf Steiner szavaival – *„az emberi test oltalmazója”* (mindkettő GA270).

Tehát ha ebből indulunk ki, akkor véleményem szerint ez a betegség-kép azt mutatja, hogy eltávolodtunk egymástól, nem érezzük, nem éljük át már azt, hogy valójában egyek vagyunk. Az egyén javára ma könnyen és szabadon lehet a másik embert, a közösséget és a természetet is kihasználni és megkárosítani. Ezzel mi magunk is úgy viselkedünk, mint ez a vírus: mérgezzük a kapcsolatainkat, megbetegítjük a szociális szférát. Materialista életstílusunkkal

tehát egy olyan mérget viszünk be a világba, ami aztán később bennünk is megjelenik, de már valamilyen betegség formájában. Ezért úgy gondolom, hogy ez a COVID-19 azt akarja megtanítani nekünk, hogy valódi gyógyulás, egészséges emberi élet csak akkor jöhet létre, ha gondolatainkkal és életstílusunkkal el tudunk szakadni a földi lét anyagiasságától. Úgy, hogy visszaállítjuk a szellemi világ lényei iránti tiszteletet az emberi gondolkodásban, azon lények iránt, akik már a kezdetektől fogva velünk vannak és vezetnek minket.

A COVID-19, mint a tanítómesterünk, azt is meg akarja tanítani, hogy érzéseinket át kell alakítani valódi tiszta érzésekké. Mert abban az esetben ha érzéseinkben át tudjuk élni a lényünk mélyén áramló szellemi valóságot, azt, hogy igaz érzéseink valójában a szellemi létünkéből fakadnak és a világlélek-erőktől származnak, akkor felismerhetjük saját lelkünk élő hatalmát és saját szellemi lényünket. Csak ez segíthet a beteg szociális kapcsolatok meggyógyításában. Ekkor érzésink annak az igaz tükröződésévé válhatnak, amit az érzékfeletti világokban, mint Krisztust, mint az általános világszeretetet egyszer már megtapasztaltunk. A szeretet ezáltal valódi szociális gyógyító erővé válhat.

Végül arra is rá akar venni minket ez COVID-19, hogy felismerjük, hogy az emberi akarat tele van világteremtő hatalommal. Az emberi akarat nem más, mint egy szellemi világhatalom. Azt várja el, hogy belássuk: ezt az erőt nekünk itt a Földön alkotóan kell a saját életünkben felhasználni. Csak a szellemmel áthatott akarral tudjuk megteremteni azt a világot, ami a saját valódi, de szellemi értelemben is vett létezésünket szolgálja majd. Egy olyan világot kell teremtenünk, melyben benne van minden ember és minden szellemi lény, ahol ez az egység nem egy utópia, hanem valóság.

A rendkívüli helyzet és most megjelent COVID-19-es vírus legnagyobb tanítása számomra az, hogy nem lehetséges egészséges emberi létezés szellemi élet nélkül. Ha ezt belátjuk és belső küzdelmeink nyomán ismét összekapcsolódunk a szellemi világokkal, különösen Michaellel, a korszellemmel, akkor *„az ember bensőleg megerősödik a Michael-impulzus felvétele útján, akkor az megvédi a sárkány táplálékától”*. (GA230, Dornach, 1923. október 27.).

Takáts Péter